

SÁMEDIGGI

Sámediggi
Ávjovárgeaidnu 50
9730 Kárášjohka

+ 47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

DIN ČUJ. / DERES REF: BEAIVI / DATO:
23/7098 01.11.2023

MIN ČUJ / VÅR REF: ÁŠŠEMEANNUDEADJI / SAKSBEHANDLER:
23/5603-3 Vegar Jakobsen Bæhr

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

Høring – deltakerforskriften 2024 / Sametingets innspill

Til spørsmål om videreføring av overgangsordning for fartøy uten enenkelt majoritetsseier som drev fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N i åpen gruppe i 2022

Å videreføre overgangsregelen i 2024 vil både være urettferdig ovenfor de som har tilpasset seg de nye reglene og endret eiersammensetningen sin i samsvar med hovedregelen, samt kunne virke svekkende på prinsippet om at én enkeltperson skal være majoritetsseier, høvedsmann og stå om bord i båten under fisket.

Sametinget mener derfor at overgangsordningen for 2023 (om at fartøyet likevel kan delta uten én enkeltperson som majoritetsseier, dersom fartøyet har samme eierkonstellasjon som det deltok med i åpen gruppe i dette fisket i 2022) ikke burde utvides til også å gjelde i 2024.

Til spørsmål om innføring av krav om en majoritetsseier i fangst av kongekrabbe åpen gruppe

Sametinget støtter det prinsipielle synet i Fjordfiskerinemndas uttalelse om at "det må sikres at ikke noen gjennom kreative tilpasninger kan oppnå flere kvoter i samme fiskeri/åpen gruppe – på bekostning av kvotestørrelsen til de øvrige", og sier seg enig i nemdas vurdering av at dette er helt avgjørende for en legitim kvotefordeling, og for at åpen gruppe skal kunne bestå.

Sametinget mener derfor at det burde innføres et innskjerpet eierskapskrav med krav om én majoritetsseier også i fangst av kongekrabbe i åpen gruppe.

Forutsigbare rammebetingelser er imidlertid viktig. For at fiskere som blir omfattet av innstrammingen skal få tid til å innrette seg, mener Sametinget at det også for denne gruppen burde innføres en overgangsordning på 1 år.

Til spørsmål om å oppheve leieskipperforbudet for kystfisket etter sei med not nord for 62°N

Fiskeridirektoratet viser i høringsnotatet til at jo flere unntak som innføres fra leieskipperforbudet, jo mer vil det svekke den generelle regelen om at fartøyeier selv skal stå ombord under utøvelsen av fisket. Sametinget slutter seg til denne betraktningen, og ser det som særdeles viktig at prinsippet om at eier selv skal delta under utøvelsen av fisket fastholdes i åpen gruppe.

Sametinget mener derfor at kravet om at fartøyeier selv må stå ombord under utøvelsen i kystfisket med seinot nord for 62°N ikke burde oppheves.

Til spørsmål om det også for andre fiskeri enn i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N, bør åpnes for at unge fartøyeiere under videreutdanning kan få dispensasjon fra kravet om at eier må stå ombord under utøvelsen av fisket

Utøvelse av primærnæring i samiske områder er også utøvelse av kultur og sedvanemessige rettigheter. For at dette skal kunne overføres til nye generasjoner, er det viktig å sørge for å få rekruttert samisk ungdom inn i fiskeriene. Reguleringstiltak som bidrar til en positiv forskjellsbehandling av unge personer er derfor noe Sametinget jobber for å fremme. I forbindelse med dette er det viktig å legge til rette for at fartøyeiende fiskere ikke blir skadelidende dersom de prioriterer videreutdanning som et ledd i å øke sin egen kunnskap og kompetanse til bruk i utøvelsen av fisket. Selv om få har søkt dispensasjon innenfor gjeldende ordning i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N, så er det prinsippielt viktig også i forbindelse med andre fiskerier å være forberedt på potensielle tilfeller der kravet om at eier må stå ombord under utøvelsen av fisket vil kunne hindre ungdom i å velge relevant videreutdanning.

På bakgrunn av dette mener Sametinget at det må åpnes for at unge fartøyeiere under videreutdanning kan få dispensasjon fra kravet om at eier må stå ombord under utøvelsen av fisket, og at endringene i deltakerforskriften åpner opp for at Fiskeridirektoratet kan benytte et visst skjønn i vurderingen av hva som er relevant videreutdanning (utover de skoleløpene som nevnes konkret i forskriften). Sametinget mener for eksempel at det vil kunne være nyttig både for utøvelsen av fisket og for overføringen av kunnskapen om samisk høstingskultur, om flest mulig av aktørene i fiskerinæringen, inkludert unge fartøyeiere, søker seg en videreutdanning innefor samisk språk og tradisjonell kunnskap, og at forskriften burde gi rom for nettopp dette.

Til forslag om enendring av to av vilkårene knyttet til bruk av leiefartøy i åpen gruppe

Sametinget mener at for fiskerne i samiske områder, så kan fisket etter lodde være et problem, da dette vil kunne virke negativt inn på det viktige loddetorskfisket langs kysten av Finnmark, og at det derfor ikke burde tillates et direktefiske på lodde i utgangspunktet. Som en konsekvens av dette standpunktet mener Sametinget at alle innretninger som vil kunne bidra til økt fiske etter lodde i Barentshavet (herunder bruken av leiefartøy i åpen gruppe i kystfisket etter lodde) burde unngås. Derfor mener Sametinget at bruk av leiefartøy i fisket etter lodde i Barentshavet ikke burde tillates, uavhengig av tidligere deltakelse eller påmelding i fisket.

Dearvuodaiguin / Med vennlig hilsen

Per Oskar Andersen
juogushoavda/seksjonssjef

Vegar Jakobsen Bæhr
ráđdeaddi/rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur. /

Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga

